

สรุปรายงานการประชุมรัฐสภาว่าด้วยองค์การการค้าโลก ประจำปี ๒๕๖๑
(2018 Annual Session of the Parliamentary Conference on the WTO)

ระหว่างวันที่ ๕-๙ ธันวาคม ๒๕๖๑

ณ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส

การประชุมรัฐสภาว่าด้วยองค์การการค้าโลก ประจำปี ๒๕๖๑ (2018 Annual Session of the Parliamentary Conference on the WTO) จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๖-๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ ณ สำนักงานใหญ่ องค์การการค้าโลก นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส ด้วยความร่วมมือระหว่างสหภาพรัฐสภาและสภายุโรป ภายใต้หัวข้อหลักเรื่อง “หนทางข้างหน้าขององค์การการค้าโลก” (WTO: The way forward)

คณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติที่เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วย

๑. พลเอก ยุทธศิลป์ โดยขึ้นงาม
  - สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
  - เลขาธิการคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน
  - หัวหน้าคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
๒. นายสาธิต ชาญเชาวน์กุล
  - สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
  - รองประธานคณะกรรมการการพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการแรงงาน คนที่สาม
  - ผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
๓. พลเอก ชาทอุตม ติตะเสรี
  - สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
  - เลขาธิการคณะกรรมการเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง
  - ผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
๔. นางสาวนรินทร์ สังข์โต
  - นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ
  - กลุ่มงานสหภาพรัฐสภา
  - สำนักงานองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ
  - สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
  - เลขาธิการคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
๕. นางสาวกัญจณัฐ ศิริวงศ์
  - นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการ
  - กลุ่มงานความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ
  - สำนักการต่างประเทศ
  - สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
  - ผู้ช่วยเลขาธิการคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

การประชุมรัฐสภาว่าด้วยองค์การการค้าโลก ประจำปี ๒๕๖๑ นับเป็นการประชุม ครั้งที่ ๑๔ มีผู้เข้าร่วมประชุมทั้งหมดประมาณ ๒๕๐ คน ประกอบด้วย สมาชิกรัฐสภา ๑๓๔ คน จาก ๕๔ ประเทศ

การประชุมรัฐสภาว่าด้วยองค์การการค้าโลกมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้ WTO ในฐานะองค์การระหว่างประเทศของภาคีรัฐบาล มีความโปร่งใส และมีความรับผิดชอบต่อรัฐสภาทั้งเป็นผู้แทนของปวงชนโดยให้ภาคีรัฐสภาเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจของ WTO

โดยข้อบังคับการประชุมรัฐสภาว่าด้วย WTO กำหนดให้คณะผู้แทนรัฐสภาที่เข้าร่วมการประชุมประกอบด้วยสมาชิกรัฐสภาไม่เกิน ๕ คน จากคณะกรรมการสามัญที่รับผิดชอบด้านเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศให้มีโอกาสรับทราบประเด็นสำคัญในเวที WTO รวมถึงได้ร่วมใส่ข้อมูลนำเข้าผ่านมุมมองภาคนิติบัญญัติเข้าสู่กระบวนการตัดสินใจของ WTO ด้วย

การประชุมในครั้งนี้ นอกจากผู้เข้าร่วมการประชุมจะได้พิจารณาสาระที่สำคัญ ได้แก่ โอกาสและความท้าทายที่ WTO กำลังเผชิญอยู่ อาทิ สงครามการค้าระหว่างประเทศมหาอำนาจที่ทวีความตึงเครียดยิ่งขึ้น และการที่นานาประเทศเริ่มหันกลับไปใช้มาตรการฝ่ายเดียว (unilateral measure) ตลอดจนการชะงักงันขององค์กรอุทธรณ์ (Appellate Body) ซึ่งเป็นกลไกยุติข้อพิพาทของ WTO แล้ว รัฐสภาสมาชิกของสหภาพรัฐสภายังได้เน้นย้ำถึงพันธะที่มีต่อระบบการค้าระหว่างประเทศที่มีความเป็นธรรม เท่าเทียม และไม่เลือกปฏิบัติ ซึ่งวางอยู่บนรากฐานของการค้าเสรีเพื่อสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการพัฒนาที่ยั่งยืน สร้างงานและความเป็นอยู่ที่ดีให้แก่ทุกคน โดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนาและประเทศที่พัฒนาน้อยที่สุด (LDC) รวมถึง ข้อเรียกร้องทางรัฐสภาสมาชิกเกี่ยวกับการปฏิรูป WTO ให้เป็นองค์กรระหว่างประเทศมีประสิทธิภาพ มีความทันสมัย และมีความชอบธรรม ตลอดจนส่งเสริมให้ภาคีรัฐสภาได้มีบทบาททำงานร่วมกับ WTO ใกล้ชิดมากขึ้น เพื่อธำรงรักษาระบบการค้าพหุภาคีที่ยึดถือกฎระเบียบ (rule-based multilateral trading system) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในยุคที่วิกฤตด้านการค้าโลกได้เริ่มทวีความรุนแรงในปัจจุบัน

การประชุมครั้งนี้ประกอบด้วยหัวข้อการประชุม จำนวน ๓ เรื่อง ดังนี้

- สิ่งท้าทายและโอกาสที่องค์การการค้าโลกประสบ การอภิปรายกับผู้เจรจาและเจ้าหน้าที่อาวุโสขององค์การการค้าโลก
- องค์การการค้าโลก ปี ๒๕๗๓ (WTO 2030?)
- การพัฒนาทางเทคโนโลยีจะสามารถสร้างประโยชน์ให้กับประชาชนได้อย่างไร

ในช่วงก่อนเริ่มพิธีเปิดการประชุม วันพฤหัสบดีที่ ๖ ธันวาคม ๒๕๖๑ เวลา ๑๑.๐๐ – ๑๒.๐๐ นาฬิกา พลเอก ยุทธศิลป์ โดยชื่นงาม สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติและหัวหน้าคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ พร้อมด้วย นายสาธิต ชาญเชาวนกุล และพลเอก ชาดอุดม ติตถะสิริ สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้เข้าพบและหารือกับ นางสาวสุนันทา กังวาลกุลกิจ เอกอัครราชทูตผู้แทนถาวรไทยประจำองค์การการค้าโลกและองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก ณ สำนักงานใหญ่องค์การการค้าโลก นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส เพื่อเตรียมการก่อนเข้าร่วมประชุมรัฐสภาว่าด้วยองค์การการค้าโลก ประจำปี ๒๕๖๑ (2018 Annual Session of the Parliamentary Conference on the WTO) โดยเอกอัครราชทูตฯ ได้บรรยายสรุปให้คณะผู้แทนฯ ได้ทราบถึงภูมิหลังความเป็นมา ภาพรวมของ

ระบบงานของ WTO กลไกการระงับข้อพิพาท รวมถึงปัญหาข้อขัดข้องในการดำเนินงานขององค์การการค้าโลก เพื่อเป็นข้อมูลก่อนเข้าร่วมการประชุมในช่วงบ่าย

คณะผู้แทนสถานิติบัญญัติแห่งชาติ เข้าพบนางสาวสุนันทา กังวาลกุลกิจ เอกอัครราชทูตผู้แทนถาวรไทย ประจำองค์การการค้าโลกและองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก เพื่อหารือและรับฟังการบรรยายสรุปข้อมูล ก่อนเข้าร่วมการประชุม

จากนั้นในช่วงบ่าย เวลา ๑๔.๓๐ – ๑๘.๓๐ นาฬิกา คณะผู้แทนสถานิติบัญญัติแห่งชาติได้เข้าร่วมการประชุมรัฐสภาว่าด้วยองค์การการค้าโลก ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ณ สำนักงานใหญ่องค์การการค้าโลก นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส (2018 Annual Session of the Parliamentary Conference on the WTO) เป็นวันแรก โดยคณะผู้แทนสถานิติบัญญัติแห่งชาติได้เข้าร่วมพิธีเปิดและรับฟังการบรรยายจากนาย Xiaozhun Yi รองผู้อำนวยการองค์การการค้าโลก จากนั้นรับฟังการอภิปรายในหัวข้อ “สิ่งท้าทายและโอกาสที่องค์การการค้าโลก ประสบ (Challenges and opportunities facing the WTO)” โดยมีนางสาวสุนันทา กังวาลกุลกิจ เอกอัครราชทูตผู้แทนถาวรไทยประจำองค์การการค้าโลกและองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลกในฐานะประธานองค์การระงับข้อพิพาท (Dispute Settlement Body - DSB) ร่วมเป็นผู้อภิปรายและตอบคำถามที่ประชุม

(ซ้าย) การอภิปรายในหัวข้อ “สิ่งท้าทายและโอกาสที่องค์กรการค้าโลกประสบ” (ขวา) นางสาวสุนันทา กังวาลกุลกิจ เอกอัครราชทูตผู้แทนถาวรไทยประจำองค์การการค้าโลกและองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก ร่วมเป็นผู้อภิปราย

วันศุกร์ที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ เวลา ๐๙.๓๐ – ๑๒.๓๐ นาฬิกา คณะผู้แทนสถานิติบัญญัติแห่งชาติ เข้าร่วมการประชุมในช่วงเช้า โดยเป็นการนำเสนอรายงานและอภิปรายในหัวข้อ “องค์การการค้าโลก ปี ๒๕๗๓” (WTO 2030?) ในโอกาสนี้ นายสาธิต ชาญเชาว์กุล สมาชิกสถานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้ร่วมกล่าวอภิปรายต่อที่ประชุมว่า “เป็นสิ่งจำเป็นอย่างมากสำหรับประเทศในการส่งเสริมการส่งออกและนำเข้าสินค้าและบริการเพื่อประโยชน์ของประชาชนรวมทั้งเศรษฐกิจของประเทศเอง ในฐานะที่ประเทศไทยเป็นประเทศกำลังพัฒนา อุตสาหกรรมของเราสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการค้านี้ได้ ในฐานะที่เป็นหนึ่งในผู้จัดหาสินค้าในห่วงโซ่อุปทานของโลก ประเทศไทยค่อนข้างพึ่งพาการส่งออกสินค้าไปยังสาธารณรัฐประชาชนจีนและสหรัฐอเมริกา ข้อพิพาททางการค้าระหว่างสองประเทศย่อมส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยรวมทั้งเศรษฐกิจของประเทศกำลังพัฒนาอื่น ๆ อีกหลายประเทศอย่างแน่นอน ด้วยเหตุนี้ เราจึงขอสนับสนุนให้องค์การการค้าโลกมีบทบาทนำในการระงับข้อพิพาทเพื่อประโยชน์ในทางเศรษฐกิจของประเทศกำลังพัฒนา หากสามารถทำได้ องค์การการค้าโลกก็จะได้รับความเชื่อมั่นกลับมาเช่นกัน”

คณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติเข้าร่วมประชุมในวันแรก (๖ ธันวาคม ๒๕๖๑) โดยมีนายไพศาล ทुरुพาณิชย์กิจ อัครราชทูต รองผู้แทนถาวรไทยประจำองค์การการค้าโลกและองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก ร่วมประชุมด้วยในฐานะที่ปรึกษาคณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

นายสาธิต ชาญเชาวน์กุล
สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
ได้ร่วมกล่าวอภิปรายต่อที่ประชุมในหัวข้อ
“องค์การการค้าโลก ปี ๒๕๗๓”

จากนั้น ในช่วงบ่าย เวลา ๑๔.๓๐ – ๑๗.๓๐ นาฬิกา ในช่วงบ่ายเป็นการนำเสนอรายงานและอภิปรายในหัวข้อ “การพัฒนาทางเทคโนโลยีจะสามารถสร้างประโยชน์ให้กับประชาชนได้อย่างไร (How can technological development benefit the people?)” ที่ประชุมได้อภิปรายถึงผลของความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่มีต่อการค้า การแปลงกระบวนการทำงานให้เป็นดิจิทัล หุ่นยนต์ ปัญญาประดิษฐ์ อินเทอร์เน็ตเพื่อสรรพสิ่ง (Internet of things – IOT) และการพิมพ์ ๓ มิติ ซึ่งจะเป็นการปฏิวัติวิธีการในการผลิต การทำงาน การเคลื่อนย้าย และการบริโภค นโยบายทางการค้าจะต้องสามารถรับมือการเปลี่ยนแปลงและตอบสนองต่อกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปอย่างรวดเร็วนี้ อย่างไรก็ตาม ภูมิภาคอาเซียนได้แสดงความกังวลในเรื่องของความปลอดภัยในการใช้บัตรเครดิตซื้อสินค้าออนไลน์ หรือในบางประเทศอาจไม่มีศักยภาพด้านงบประมาณเพียงพอในการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงการฝึกอบรมบุคลากรให้มีทักษะในด้านนี้

(ซ้าย) คณะผู้แทนสถานิติบัญญัติแห่งชาติถ่ายภาพร่วมกับนาย Paul Rübiger สมาชิกสภายุโรป ในฐานะประธานร่วมคณะกรรมการเตรียมการจัดการประชุม (Steering Committee of the PCWTO)
(ขวา) คณะผู้แทนสถานิติบัญญัติแห่งชาติเข้าร่วมประชุมเป็นวันที่สอง (๗ ธันวาคม ๒๕๖๑)

วันศุกร์ที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ เวลา ๑๙.๐๐ – ๒๐.๓๐ นาฬิกา นางสาวสุนันทา กังวาลกุลกิจ เอกอัครราชทูตผู้แทนถาวรไทยประจำองค์การการค้าโลกและองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก เป็นเจ้าภาพเลี้ยงอาหารค่ำเพื่อเป็นเกียรติแก่คณะผู้แทนสถานิติบัญญัติแห่งชาติ ณ ทำเนียบเอกอัครราชทูตฯ พร้อมกันนี้ พลเอกยุทธศิลป์ โดยชื่นงาม และคณะฯ ได้ลงนามในสมุดเยี่ยมและมอบของที่ระลึกแก่นางสาวสุนันทา กังวาลกุลกิจ เอกอัครราชทูตผู้แทนถาวรไทยประจำองค์การการค้าโลกและองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก นายไพศาล หงษ์พานิชย์กิจ

อัครราชทูต รองผู้แทนถาวรไทยประจำองค์การการค้าโลกและองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก และนายอัครพัฒน์
วรรณพฤษ์ ที่ปรึกษา

(บนซ้าย) นางสาวสุนันทา กังวาลกุลกิจ เอกอัครราชทูตผู้แทนถาวรไทยประจำองค์การการค้าโลกและองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก เป็นเจ้าภาพเลี้ยงอาหารค่ำเพื่อเป็นเกียรติแก่คณะผู้แทนสถานิติบัญญัติแห่งชาติ (บนขวา) พลเอก ยุทธศิลป์ โดยชื่นงาม นายสาธิต ชาญเขาวนกุล และพลเอก ชาทอุดม ดิตตะสิริ ลงนามในสมุดเยี่ยม

(ซ้าย) พลเอก ยุทธศิลป์ โดยชื่นงาม สมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติและหัวหน้าคณะผู้แทนฯ มอบของที่ระลึกแก่ นางสาวสุนันทา กังวาลกุลกิจ เอกอัครราชทูตผู้แทนถาวรไทยประจำองค์การการค้าโลกและองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก (ขวา) คณะผู้แทนสภานิติบัญญัติแห่งชาติถ่ายภาพเป็นที่ระลึกร่วมกับคณะผู้แทนถาวรไทยประจำองค์การการค้าโลก